

Предмет: Правилник о контроли радиоактивности робе приликом увоза, извоза и транзита („Сл. гласник РС“, бр. 86/19)

Број: 148-II-353-07-22/2019, 13.12.2019. године

На основу члана 22. тачка 3) и члана 201. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности ("Сл. гласник РС", бр. 95/18 и 10/19), Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије (даље: Директорат) донео је Правилник о контроли радиоактивности робе приликом увоза, извоза и транзита („Сл. гласник РС“, бр. 86/19 – даље: Правилник).

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања, односно 14.12.2019. године.

Ступањем на снагу овог правилника престају да важе одредбе члана 1. став 1. тачка 1, чланова 2, 6-16. и Прилог 1. и Прилог 2. Правилника о контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту ("Сл. гласник РС", број 44/11). На снази остају одредбе о контроли недозвољеног и илегалног промета радиоактивних и нуклеарних материјала на граничним прелазима (коју царински службеници врше стационарним мониторинзима и ручним детекторима јонизујућег зрачења) до доношења новог прописа којим ће се посебно уредити.

У циљу правилне и једнообразне примене обавештавамо вас о следећем.

Правилником се уређују врста робе за коју је потребна контрола радиоактивности приликом увоза, извоза и транзита и методе и начин контроле радиоактивности.

Роба за коју је потребна контрола радиоактивности при увозу, извозу или транзиту прописана је у Прилогу 1, Прилогу 2. и Прилогу 3. Правилника, који чине његов саставни део и које вам достављамо у прилогу.

Чланом 5. Правилника прописано је да се контрола радиоактивности робе из Прилога 1. и Прилога 2. врши гамаспектрометријским испитивањима, а контрола радиоактивности робе из Прилога 3. дозиметријским мерењима.

Узорковање робе за гамаспектрометријско испитивање и дозиметријско мерење врши се на граничном прелазу.

Гамаспектрометријска испитивања, односно дозиметријска мерења врше правна лица овлашћења од стране Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије (у даљем тексту: носиоци овлашћења), која након узимања узорака издају Записник о узорковању, а након спроведене контроле издају Извештај о гамаспектрометријском испитивању или Извештај о дозиметријском мерењу. Спискове носиоца овлашћења достављамо вам у прилогу.

У складу са чланом 6. Правилника, роба из Прилога 1. у надлежности је фитосанитарне, односно ветеринарске инспекције, а роба из Прилога 2. и Прилога 3. у надлежности је инспектора за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност.

Трошкове контроле радиоактивности робе при увозу, извозу и транзиту сноси надзирани субјекат тј. правно лице, предузетник или физичко лице које је под надзором инспекције надлежне за предметну робу.

Поступак контроле радиоактивности робе приликом увоза

Контрола радиоактивности при увозу врши се за робу прописану у Прилогу 1 и Прилогу 2.

- Узорковање робе из Прилога 1. врши се у складу са посебним прописима којима се ближе уређује фитосанитарна и ветеринарска контрола робе. Уколико се утврди да роба из овог прилога испуњава прописане услове царински орган са истом поступа по одлуци надлежног инспектора, која може бити - Решење граничног фитосанитарног инспектора којим се одобрава увоз или Решење граничног ветеринарског инспектора ЗВУД.
- Узорковање робе из Прилога 2. врши носилац овлашћења по захтеву надзираног субјекта. Након узимања узорка носилац овлашћења издаје Записник о узорковању увознику или његовом заступнику који даје царинском органу на увид, који на основу истог дозвољава транзит до одредишне царинарнице. Уколико се утврди да роба из овог прилога испуњава прописане услове, носилац овлашћења издаје Извештај који доставља надзираном субјекту (увознику), а исти га доставља царинском органу ради предузимања радњи предвиђених правилима одговарајућег царинског поступка.
- Дозиметријско мерење робе из Прилога 3. врши носилац овлашћења по захтеву надзираног субјекта. Уколико се утврди да роба из овог прилога испуњава прописане услове носилац овлашћења издаје Извештај и доставља га надзираном субјекту (увознику), а исти га доставља царинском органу на улазном граничном прелазу, као и у месту царинења, ради предузимања радњи предвиђених правилима одговарајућег царинског поступка.
- Уколико носилац овлашћења, након извршеног гамаспектронетријског испитивања или дозиметријског мерења, установи да роба која се увози не испуњава прописане услове за увоз и стављање у промет, о томе обавештава инспекцију надлежну за контролу предметне робе, која доноси решење о забрани увоза и наређује враћање робе пошиљаоцу.

Садржина Записника о узорковању, Извештаја о извршеном гамаспектронетријском испитивању и Извештаја о извршеном дозиметријском мерењу прописана је у Прилогу 4. Правилника, који чини његов саставни део и који вам достављамо у прилогу.

Поступак контроле радиоактивности робе приликом извоза

- Дозиметријско мерење робе из Прилога 3. Правилника при извозу врши носилац овлашћења по захтеву надзираног субјекта и врши се на месту извозног царинења. Уколико се утврди да роба из овог прилога испуњава прописане услове за извоз, надзирани субјекат (извозник) доставља Извештај царинском органу ради предузимања радњи предвиђених правилима одговарајућег царинског поступка.
- Уколико носилац овлашћења, након извршеног дозиметријског мерења робе из Прилога 3. утврди да роба која се извози не испуњава прописане услове за извоз, о томе обавештава инспекцију за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, која доноси решење о забрани извоза.

Поступак контроле радиоактивности робе приликом транзита

Контрола робе у транзиту преко територије Републике Србије врши се стационарним мониторима и ручним детекторима јонизујућег зрачења, коју обавља царински службеник.

Контрола робе у транзиту врши се на улазном граничном прелазу.

Уколико се за робу у транзиту, активира аларм стационарног монитора јонизујућег зрачења или ручног детектора јонизујућег зрачења, царински службеник о томе обавештава инспекцију надлежну за предметну робу која одлучује о даљем поступку.

Решење надлежног инспектора о забрани увоза или транзита доставља се надзираном субјекту, царинском органу и Директорату. Решење инспектора за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност о забрани увоза, извоза или транзита доставља се надзираном субјекту и царинском органу.

Повраћај робе у Републику Србију

У случају да се у Републику Србију врати роба за коју је утврђено да не испуњава прописане услове, а која је претходно била извезена из Републике Србије, царински службеник о томе обавештава Директорат и инспекцију за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност.

Инспектор за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност одлучује о даљем поступању. Трошкове враћања робе и даљег поступања сноси надзирани субјекат.

Овом инструкцијом престају да важе инструкције УЦ број 148-П-353-07-6/2011 од 28.07.2011. године, број 148-11-353-89/2/2015 од 24.09.2015. године, број 148-11-353-89/3/2015 од 26.11.2015. године, број 148-П-353-07-39/3/2018 од 11.01.2019. године, број 148-П-353-07-4/2019 од 14.02.2019. године, број 148-П-353-07-11/2/2019 од 14.05.2019. године, број 148-П-353-07-20/2/2019 од 03.09.2019. године.

Инструкција УЦ број 148-П-373-07-11/5/2019 од 28.06.2019. године примењује се и даље у делу који се односи на успостављање и коришћење SRBATOM портала.

Подсећамо вас да је при попуњавању исправа у царинском поступку, у рубрику 44 ЈЦИ обавезно уписати број Извештаја о извршеном гамаспектрометријском испитивању и Извештаја о извршеном дозиметријском мерењу (шифра **У82** - бр./гггг) или број решења инспектора за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност (шифра **У67** - бр./гггг).

Такође, поново вам достављамо списак инспектора за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност са њиховим контакт подацима:

- Владимир Јањић, Београд (064/651-477, janjic@srbatom.gov.rs)
- Тајјана Бјелица, Београд (062/8866-990, bjelica@srbatom.gov.rs)
- Јарослав Шустер, Шид (062/8866-921, suster@srbatom.gov.rs)
- Александра Јањић, Врање (062/8866-992, a.janjic@srbatom.gov.rs)
- Загорка Станић, Прибој (062/8866-968, stanic@srbatom.gov.rs)

За све евентуалне додатне информације можете контактирати Управу царина, Одељење за ТАРИС, инструменте царинске и спољнотрговинске заштите, порезе и акцизу – Јасминка Гајић (011/2015-977, 064/858-2741, ИП 11083), Весна Врачар (011/260-44-93, 064/858-2757, ИП 11093), Драган Марчетић (011/2015-829, 064/858-3166, ИП 11055) и Марија Митковић (011/2015-829, 064/858-3168, ИП 11055).

ПРИЛОГ 1.

I. Робa у надлежности фитосанитарне инспекције за коју се врши гамаспектрометријско испитивање:

1. Лековито биље
2. Печурке, у сваком облику и производи у чији састав улазе
3. Боровница, у сваком облику и производи у чији састав улазе
4. Брусница, у сваком облику и производи у чији састав улазе
5. Шумско воће, у сваком облику и производи у чији састав улазе
6. Минерална фосфатна ђубрива (готов производ)

II. Роба у надлежности ветеринарске инспекције за коју се врши гамаспектрометријско испитивање, а у складу са анализом ризика:

1. Месо и други кланични производи за јело
2. Млеко и производи од млека
3. Јестиви производи животињског порекла
4. Риба уловљена у мору и њихови производи
5. Друга роба у надлежности ветеринарске инспекције

ПРИЛОГ 2.

Роба за коју се врши гамаспектрометријско испитивање у надлежности инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност:

1. Гранит, порфир, базалт, пешчар за грађевинарство, укључујући и грубо тесане или сечене тестером или на други начин у блокове или плоче, осим готових производа који се не могу узорковати

ПРИЛОГ 3.

Роба за коју се врши дозиметријско мерење (са индексним бројевима отпада из Каталога отпада):

1. ферозни метал (16 01 17)
2. обојени метал (16 01 18)
3. бакар, бронза, месинг (17 04 01)
4. алуминијум (17 04 02)
5. олово (17 04 03)
6. цинк (17 04 04)
7. гвожђе и челик (17 04 05)
8. калај (17 04 06)
9. мешани метали (17 04 07)
10. отпад од метала контаминиран опасним супстанцама (17 04 09*)
11. отпад од гвожђа и челика (19 10 01)
12. отпад од обојених метала (19 10 02)
13. метали који садрже гвожђе (19 12 02)
14. обојени метали (19 12 03)
15. метали (20 01 40)

ПРИЛОГ 4.

Садржина Записника о узорковању, Извештаја о извршеном гамаспектрометријском испитивању и Извештаја о извршеном дозиметријском мерењу

ЗАПИСНИК О УЗОРКОВАЊУ

Записник о узорковању обавезно садржи следеће елементе:

1. Носилац овлашћења
2. Број записника, датум, време и место узорковања
3. Роба која се узоркује
4. Маса узорка
5. Начин узорковања: (описати репрезентативност узетог узорка)
6. Инструмент коришћен приликом мерења пошилке:
 - врста инструмента
 - мерна несигурност
 - метода мерења
7. Јачина амбијенталног дозног еквивалента на месту узорковања: ($\mu\text{Sv/h}$)
8. Измерена јачина амбијенталног дозног еквивалента приликом узорковања: ($\mu\text{Sv/h}$)
9. Прилог извештају (фотографије, додатне информације о роби, мерењу...)
10. Име и потпис лица које је извршило узорковање

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОМ ГАМАСПЕКТРОМЕТРИЈСКОМ ИСПИТИВАЊУ

Извештај о извршеном гамаспектрометријском испитивању обавезно садржи следеће елементе:

1. Врста робе
2. Количина/маса робе
3. Увозник (име, ПИБ, матични број)
4. Превозно средство (регистарски број)
5. Земља порекла робе
6. Узорковање извршио
7. Веза са записником о узорковању
8. Испитивање узорка:
 - опис припреме узорка за испитивање
 - мерна опрема коришћена за испитивање
 - метролошка следљивост
 - метода мерења
9. Резултати испитивања
10. Закључак (усклађеност са Законом и одговарајућим подзаконским актима)
 - Узорак испуњава прописане услове (ДА/НЕ)
11. Име и потпис лица које је извршило мерење
12. Име и потпис лица које одобрава извештај
13. Прилог извештају (фотографије, додатне информације о роби, мерењу...)

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОМ ДОЗИМЕТРИЈСКОМ МЕРЕЊУ

Извештај о извршеном дозиметријском мерењу обавезно садржи следеће елементе:

1. Врста робе
2. Количина/маса робе
3. Увозник/Извозник/Организатор транзита (име, ПИБ, матични број)

4. Превозно средство (регистарски број)
5. Земља порекла робе/Земља у коју се извози роба/Крајња дестинација транзита
6. Инструмент коришћен приликом мерења пошилке:
 - врста инструмента
 - мерна несигурност
7. Датум, место и време мерења
8. Јачина амбијенталног дозног еквивалента на мерном месту: ($\mu\text{Sv/h}$)
9. Највећа измерена вредност јачине амбијенталног дозног еквивалента на површини пошилке: ($\mu\text{Sv/h}$)
10. Вредност јачине амбијенталног дозног еквивалента на месту возача или на месту где бораве лица у пратњи ($\mu\text{Sv/h}$, cps)
11. Опис распореда измерених вредности јачине амбијенталног дозног еквивалента по површини пошилке (равномерно или повећана на једном месту, односно контаминација или пронађен извор)
12. Закључак:
 - нађена контаминација (ДА/НЕ)
 - пронађен извор (ДА/НЕ)
13. Име и потпис лица које је извршило мерење
14. Прилог извештају (фотографије, додатне информације о роби, мерењу...).

СПИСАК ОВЛАШЋЕНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА ГАМАСПЕКТРОМЕТРИЈСКА ИСПИТИВАЊА

1. Јавно преузеће „Нуклеарни објекти Србије“, Мике Петровића Аласа 12-14, 11351 Винча, Београд
2. Факултет за ветеринарску медицину Универзитета у Београду, Катедра за радиологију и радијациону хигијену, Београд, Булевар ослобођења 18
3. Институт за примену нуклеарне енергије Београд - Земун, Банатска 31б
4. Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“, Делиградска 29, Београд
5. Институт за нуклеарне науке „Винча“, Лабораторија за заштиту од зрачења и заштиту животне средине, Београд - Винча, Михајла Петровића Аласа 12-14
6. Природно-математички факултет Универзитета у Новом Саду - Департман за физику, Катедра за нуклеарну физику, Лабораторија за испитивање радиоактивности узорака и дозе јонизујућег и нејонизујућег зрачења, Трг Доситеја Обрадовића 3, Нови Сад
7. Завод за здравствену заштиту радника „Ниш“, Служба за медицину рада, Одељење за заштиту од зрачења, Војислава Илића бб, Ниш
8. Институт за нуклеарне науке „Винча“, Лабораторија за хемијску динамику и перманентно образовање, Михајла Петровића Аласа 12-14, Београд – Винча
9. Научни институт за ветеринарство "Нови Сад", Руменачки пут 20, Нови Сад
10. Предузеће за производњу, промет и услуге „АНАХЕМ ДОО“ Моцартова 10, Београд

СПИСАК ОВЛАШЋЕНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА ДОЗИМЕТРИЈСКА МЕРЕЊА

1. Јавно преузеће „Нуклеарни објекти Србије“, Мике Петровића Аласа 12-14, 11351 Винча, Београд
2. „Ремонтни центар“ д.о.о., Радничка 11, Ужице

3. Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“, Делиградска 29, Београд
4. Институт за нуклеарне науке „Винча“, Лабораторија за заштиту од зрачења и заштиту животне средине, Београд - Винча, Михајла Петровића Аласа 12-14
5. Природно-математички факултет Универзитета у Новом Саду - Департаман за физику, Катедра за нуклеарну физику, Лабораторија за испитивање радиоактивности узорака и дозе јонизујућег и нејонизујућег зрачења, Трг Доситеја Обрадовића 3, Нови Сад
6. Завод за здравствену заштиту радника „Ниш“, Служба за медицину рада, Одељење за заштиту од зрачења, Војислава Илића 66, Ниш
7. Институт за нуклеарне науке „Винча“, Лабораторија за хемијску динамику и перманентно образовање, Михајла Петровића Аласа 12-14, Београд – Винча
8. Институт за заштиту на раду А.Д., Школска 3, Нови Сад
9. Друштво за производњу, промет и услуге „КВАРК“ Д.О.О. Крагујевац, Карађорђева 33
10. Привредно друштво за хемију, биотехнологију и консалтинг „ИНСТИТУТ МОЛ“ Д.О.О., Николе Тесле 15, Стара Пазова
11. Привредно друштво за управљање ризиком на радном месту и радној околини, екологијом и превентивним инжењерингом „ИНСТИТУТ АЛФАПРЕВИНГ“ д.о.о., Београд, Интернационалних бригада 22/21
12. Предузеће за производњу, промет и услуге „АНАХЕМ ДОО“ Моцартова 10, Београд